

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:

SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HAZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETO KÖZLEMENYEK KÜLDENDŐK. —

— KEZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. —

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évr: — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. • EGYÉS SZÁM ARA 12 FILLER.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HAZ.)

HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTTÉRI KÖZLEMENYEK A KIADÓHIVATALBAN
VETETNEK FEL.

Egy kitüntetésről.

A királyi kegynek egy sugara esett napokban Esztergomra. Ez a sugár felmelegítette a szíveket, mert egy olyan jellemet világított meg, amely távol tartja magát a világi hívságos dolgoktól, bölcsen vizsgálja az élet folyását, különbséget tesz a jó és rossz között, ígét hirdet, ígével él s minden lépte erkölcsös ösvényt érint.

Szerencsétlen vonása még ennek a kor-nak is az, hogy a különböző vallásokat követőket nem a szerint különbözteti meg, vajjon tökéletes ember-e egyik, vagy másik, hanem a szerint, hogy milyen vallású?

E miatt a társadalom nagy épülete az ég tudja, mikor emelkedik oda, hogy benne a szeretetnél egyéb otthonra nem találhat!

Ma a társadalom kasztkra oszolva farmer életet él. Az elkülönzés egyik fő oka a vallási türelmetlenség, a másik az a szerencsétlen vonás, mely a legfőbb etikai szempontot, a munkát, nem akarja gyűjtő fogalomnak, mindenkit egyenlősítő igazságnak elismerni.

Ezen két ok miatt nem talál állandó otthonra szíveinkben a szeretet, amely az emberiség elé tüzött feltétlenül nemes célokat egyedül vihetné megvalósulásuk felé.

Lapunk sohasem követett túlzó irányt és legkevésbé élt olyan kritikával, amely a társadalom alkotó elemeit vallás szerint osztályozza és portálja.

Egyedüli és leghelyesebb iránya az volt, hogy aki vállalt hivatásának szolgálatában eredményeket mutat fel, aki a társadalmi békét ápolja, aki egyéni viselkedésében a tapasztalás bölcsességével, a tudatos önmérsékléssel rendelkezik, aki ha nem alkothat, de nem is rombol, aki embertársait szereti és azoknak a szeretetet hirdeti s tanítja, azt az embert közbecsülés illeti, legyen bár katolikus, evangélikus, református, mohamedánus avagy zsidó: ellenben az, aki nem így él — bármely vallást kövessen is, értéktelen ember!

És hogyha teljes elfogulatlansággal, mindenkor türelemmel viseltettünk a különböző hitfelekezetek iránt, ez alkalommal meg kell emlékeznünk egy hitfelekezefnek lelkészéről, akit a királyi kegy a koronás arany érdem kereszttel ékesített.

Csendben, kerülve minden disszonanciát, áll egyháza élén Esztergomban dr. Weisz Izsák. Az ő lelkészkedése alatt az egykor saját kebelében is békétlenkedő egyházközség, erkölcsi fejlődése érte a békesség révén, mert az általa hirdetett szeretet utat talált hűveinek korábban az indulatok által vezetett lelkületéhez.

Ha érdem kimenteni egy fuldoklót a rohanó árból, ha érdem roskadó tető alul, veszedelmes tűztengerből kiszabadítani szorongatott embertársunkat, milyen cselekedet az, amely bölcsen felkeresi az indulatok eredetét, a gyűlölség indító okait, türelemmel vizsgálja a lelkek mély rejtelmét s amidőn megtalálta amit keresett, a szeretet ellenállhatatlan gyógyerejével siet orvosolni a bajokat?!

Oh, ez nagy érdem, nagyobb az előző két példánál is, mert amott az emberszeretet halaszthatlan kötelessége talán egyetlen egyszer hajtotta az egyént a cselekvés terére s ez az egyén talán ezrek- és ezrek közül vált ki, addig ő ezreknek adta vissza a lelki nyugalmat, a szeretet megismerésében rejlő indító, ösztönző és alkotó erőt!

Viselje hát a kitüntetett férfiú érdemének megérdemelt szép jutalmát azzal az öntudattal, hogy az őt méltán megilleti, hitsorsosai tanuljanak a kitüntetés tényéből, tanulják meg, hogy a katolikus magyar király a zsidó vallású, hivatásában buzgó, szerény lelkészt épp úgy méltányolja, mintha az bármely más vallást követne.

Ha pedig a vallásos türelem legszebb példájával éppen a koronás király jár elől, ennél a ténynél meg kell állapodnunk, mert ez kizárja a félremagyarázást, a rosszakaratot és a gyűlölséget!

Éljen a kitüntetett férfiú sokáig!

D'or.

A cigánykérdéshez.*)

Amidőn e lap hasábjain olvastam azon tartalmas cikket, amire most Lits Gyula igen tisztelt barátom és kollégám, a gyakorlati életből merített

*) A Pesti Hirlapból vettük át ezen érdekes cikket, mely főispánunknak a cigánykérdésben elfoglalt álláspontját tükrözi vissza. Szerk.

tapasztalatai alapján válaszol — szinte gondoltam sőt bizonyosra vettem, hogy ő lesz az a közigazgatási korifeus, aki arra első sorban meg fog nyilatkozni. Gyerek korom óta ismerem. Nagy tudású széles látókörű elme van ebben az országban, hála istennek elég, — de bármennyire megerőltettem is az emlékező tehetőségemet, ezen nagy jelentőségű s egyúttal elviselhetetlenné vált kérdésnek alaposabb ismerőjét nálánál nem ismerem.

Mindazonáltal mindenben még sem vagyunk egy véleményen. Abban igaza van, hogy a cigánykérdés megoldásának csak egy sikeres vezető útja van s ez; a kényszer-telepítés.

A telepítésnek általa kijelölt módját, vagyis családonkint a községekben való letelepítését azonban nem fogadhatom el és pedig kettős oknál fogva. Először is azért, mert sohasem lennének vele készen. Másodsor pedig azért, mert kiszámíthatlan terhet raknánk vele egyes községekre, amit azok nem is kötelesek elfogadni.

Állításaimat be is fogom bizonyítani. A legkedvezőbb esetről indulok ki. Mondjuk, hogy egy előre megállapított napon az országban kóborló összes cigányokat több gyűjtő-állomásra összehajtatjuk s onnan családonkint a szélrózsa minden irányában az országban szétszórjuk. Mit gondol az én igen tisztelt barátom, akiről tudom, hogy a cigány életet ismeri, állandó csendőri felügyelet nélkül meddig marad meg a helyén a cigány? Igaz, hogy a száma bele lenne a hátába vagy a karjába tetovírozva, tehát vissza lehetne kísérni, de akkor az összes csendőrség sem volna elég a rokonkereső cigányok összefogdosására s hazakísérésére. Hát a többi közbiztonsági és közrendészeti szolgálatot ki teljesítené? Kilene-tizezer szétszórt cigánynak összehajtása s lekötése kivihetetlen.

Nekem is vannak a cigánykérdésben gyakorlati tapasztalataim. Én is voltam főszolgabíró. Sok bajom volt velük. Sok cigány volt a kezem alatt, a marcaltői rablógyilkosoktól kezdve a krumplít s kukoricát dézsmáló tolvaj-cigányig. Megfigyeltem, tanulmányoztam őket. Ismerem a törvényeiket, a szokásaikat, családi életüket és azt a vadállati ösztönt is, amit belőlük kiirtani nem lehet és mindezeknek figyelembe vételével egész határozottan állíthatom, hogy szép módjával csak letelepíteni s a falusi bíró gondjaira bízni őket — minden eredmény nélkül való kísérlet volna. Egy hónap sem telnék el, már együtt volna az egész közkereseti társaság.

Ha a letelepítés József főhercegnek nem sikerült, pedig ő a nyelvükön beszélt velük, személyesen ismerte őket, tejbe-vajba fürdött az egész banda Alesuthon s nem dolgozott semmit, s ha a velük született kóborlási vágyat és vadságot az ott élvezett gyönyöget sem volt képes elfeledtetni és bennük leküzdeni, mit gondol az én tisztelt barátom, hogy állandó csendőri őrizet nélkül, egy nyomorúságos faluban ahol talán még lopni való sem talál a cigány, hogyan sikerülne a telepítés?

Egyszer Alesuthon egy vén cigánytól hallottam, amidőn egy száraz ágon gubbasztó varjura

mutatva, mondotta, hogy: „Amikor ábbul a fekete madárból fehér galamb lesz, akkor lesz a cigányból párást. Mert csak megvannak a főnemes úrnál, de majd Benedek nápjá felé, ha majd a fűvet kalápcsesal sem lehet vissza verni a földbe akkor megszökik mind.” Így is történt. Meg is léptek majdnem mind s akik visszamaradtak azokat a főszolgabíró közbenjárására, lóval, kocsival, pokrócokkal, sátorponyvákkal kistafirozva ő fenéségének el kellett bocsátani, mert a cigányok miatt Alesuthon, a községekben s az uradalmi tanyákon tűrhetlenné vált a helyzet.

Én ismerve a cigány szokásait és leküzdhetlen tolvaj természetét, már ezen oknál fogva sem látom megengedhetőnek, csak úgy egyszerűen a községek nyakába varrni őket. De ezenkívül van reá egyéb okom is. A járványos állati betegségeknek legnagyobb részét a cigányok hurcolják be a községekbe. Ha dögöt érez, elmegy a negyedik ötödik faluba s éjjel hurcolja a sátrába, megfertőzve, s uton-utófélen eldobált állati hullarészekkel öntudatosan terjesztve a lépénét, a sertésvészt, a baromfi-kólikát és más járványokat. Biztosra vehetjük, hogy amely község határában egy cigány család letelepedik ott a járványoknak se hossza se vége. Ebben továbbá az állandó mezei károkból, tüzekből s más egyebekben fekszik indoka annak, amiért az igen tisztelt barátom által ajánlott telepítési módot, minden közbeeső desinfiációs processzus nélkül el nem fogadom.

Sokkal célravezetőbbnek látom a tömeges, 100—200 családból álló csoportosított letelepítést nagyobb és bekerített területen, egy e célra külön szervezendő rendőrség vagy csendőrség, esetleg katonaság állandó asszisztenciája mellett, arra alkalmas és széleskörű fegyelmi hatalommal felruházott biztos vagy telepvezető pa. anesnoksága alatt. E telepen a cigányok oktatók vezetésével gazdasági vagy kezdetleges ipari munkákra lennének kényserítve, s amidőn már ezen munkákban a kellő jártasságot megszerezték s keresetképesé válának, azok kik mondjuk három évig büneselkményt vagy vétséget a telepen el nem követnek s az eddiginél becsületesebb életmódra némi garanciát nyújtanak, — azokat rendőri felügyelet alatt tartva — ki lehetne azután a községekbe telepíteni.

Ezen cigánytelepeken elhelyezést nyernének a 16 évnél, vagyis serdülő kortól 50 évig a férfiak és nők, nyolc éves korig a gyermekek. Nyolc évnél idősebb gyermekeket 16 éves korukig internátusokban kellene elhelyezni, oktatni és munkára szoktatni, amidőn keresetképesé váltak, különböző foglalkozásokban elhelyezni őket. A rossz magaviseletű fiukat és leányokat javító-intézetben kellene elhelyezni, s onnan vissza szállítani a telepre. Szóval elejét venni annak, hogy a közbiztonságot veszélyezték.

Ez volna szerény véleményem szerint az egyedüli helyes és radikális megoldása a cigánykérdésnek. Igaz, hogy 10—15 évig meglehetősen gondot és kiadást okozna a belügyi tárcának, de végre is le kell számolnunk azzal, hogy a félmunka nem munka, másodsor a cigánykérdést keztyűs kézzel s humanus eszközökkel megoldani soha sem lehet, harmadsor, hogy mint mindenhez úgy ehhez is csak akkor kezdhünk hozzá, ha van reá pénzünk. Különböznem is kerülne oly rengeteg összegbe, mint ahogy első tekintetre látszik. Barakkokat magukkal a telepes cigányokkal is fel lehet építeni. Élelmezésüket és ruházatukat megkeresnék munkával.

Részletekbe nem bocsátkozhatom. Én csak nagy és általános vonásokkal az irányt kívántam megrajzolni, hogy miképpen képzelem a cigánykérdés gyakorlati megoldását. A képzeleteknek kidolgozása hosszú időt, nagy gyakorlati érzéket és ismereteket igénylő fáradságos munka volna, aminek minden aprólékos részletében oly egybehangzónak kell lennie, mint az óraszerkezetnek, mert máskép

vagy megáll az egész vagy rosszul funkcionál. Mindkettő nagy hiba volna.

Első sorban a törvényhozás van hivatva arra hogy ezen ügygel foglalkozzék. A cigányokra fel kell függesztenie ugy a magánjognak, valamint a büntetőjognak és bünvádi eljárásnak mindazon intézkedéseit, amelyek annak gyökeres megoldását lehetetlenítik, hogy egyebet ne említsek, a kocsis és ló elkobzása s a testi fenyték, mint fegyelmi büntetésnek alkalmazása nélkül bele se kapjunk, mert erdményt abszolte nem érünk el.

Lits Gyula tisztelt barátom azt írja: „aki jobbat tud, az álljon elő!” Én előállottam, hogy melyik jobb és célra vezetőbb — az ő javaslata vagy az enyém, — azt bírálják el azok, akik erre illetékesek. Különböznem is ez mellékes, a földolog az, hogy tegyünk már egyszer valamit, mert e kérdésnek további huzása és halasztása bün volna az ország közbékéje, vagyon- és személybiztonsága ellen.

Gyapay Pál
főispán.

Mi ujság?

A csanádi püspök beiktatása.

Dr. Csernoch János csanádi püspök felszentelése és beiktatása vasárnap ment végbe Temesvárott. Az ünnepélyre városunkból is többen leutaztak. Ott voltak: Gyapay Pál főispán és dr. Perényi Kálmán alispán a törvényhatóság részéről, dr. Klinda Theofil és dr. Fehér Gyula praelátus kanonokok a főkáptalan részéről, Molnár János praelátus kanonok, mint az országgyűlési néppárt alelnöke, dr. Thuránszky Lajos főszolgabíró, dr. Major Ödön megyei árvászeki elnök, Pauer Károly főszekese gyházi karkáplán és még mások.

A várost már előző napon kivilágították, a katonai zenekar vidám indulók mellett járta be az utcákat, a temesvári magyar dalárda és a filharmonikusok egyesülete szerenádöt adott a püspök ablakai alatt. A felszentelést báró Hornig Károly veszprémi püspök végezte. Hosszu Vazul lugosi és Németh József folsz. püspökök segédlete mellett. A templom zsufolásig megtelt a díszes küldöttségekkel; a szentélyben foglaltak helyet Juszt Gyula képviselőházi elnök és Zichy Aladár gróf miniszter.

A magasztos aktus reggel 9 órakor kezdődött. Hornig Károly báró veszprémi püspököt, a többi püspökökkel együtt, az „Ecce sacerdos magnus“ hangjai mellett a papság fogadta. Felolvasták először a pápai brévet, majd megkezdődött az ünnepies szent mise. Az epistola felolvasása után történt a püspökszentelés: Kézrátétel, chrysmával való felkenés és a püspöki hatalom jelvényeinek átadása. Az offertorium alkalmával az új püspök két nagy égő gyertyát adott a felszentelő püspök kezeibe, annak jelöl, hogy bölcsességgel és erényekkel ékeskedve akar Istennek és híveinek szolgálni; azonkívül két ezüstös és aranyos kenyeret és két díszes hordócska bort is, mint áldozatokat. Mise végén a püspöksüveggel és kéztyűkkel ellátott új püspököt felvezették trónusába. A felszentelés áldások osztogatásával végződött.

Az üdvözlések során az esztergomi egyházmegyétől dr. Klinda Theofil kanonok bucsuztatta el a püspököt, amire dr. Csernoch János meghatva válaszolt. Esztergom megyei érzelmeit Gyapay Pál főispán és dr. Perényi Kálmán alispán tolmácsolták. A város nevében Vimmer Imre polgármester meleg hangú táviratot küldött, de számosan üdvözltek őt mások is Esztergomból.

Egy jobb jövőnek pirkadását üdvözljük dr. Csernoch János csanádi püspök felszentelésében.

Szinészet.

Molnár Gyula békési szinigazgató 6 heti tartamra engedélyért folyamodott.

Zenevizsga.

Kedves ünnepség színhelye volt f. hó 10-én d. e. a katolikus kör nagyterme. Brenner Juliska zongora tanárnő tartotta növendékeivel záró vizsgálatát szépszámu előkelő közönség és a szülők érdeklődése mellett. A kiváló tehetségű zenetanárnő komolyan fogja fel saját elhatározásából vállalt szép feladatát s növendékei valóban igazolták, hogy a tanárnő mily szeretetteljes odaadással tanítja a lelket nemesítő zenét. Amit a tanítványok előadtak, az mind arról tett tanulságot, hogy az alap amelyen elindultak kitünő, a haladás meglepő és a készütség minden várakozást felül mul.

Közgyűlés.

Az Esztergom megyei Gazdasági Egyesület f. év május 27-én d. u. 3 órakor a városház tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. 1907. évi pénztári számadás felülvizsgálatáról jelentés. 3. 1908. évi költségelirányzat tárgyalása. 4. Kilépő 12 választmányi tag helyett új tagok választása. 5. Állatdíjazásokhoz bíráló bizottsági tagok választása. 6. 1907. évről titkári jelentés. 7. Esetleges indítványok.

A rabbinus kitüntetése.

Weisz Izsák Ignác esztergomi rabbi koronás arany érdemkeresztjét f. hó 12-én adta át Gyapay Pál főispán az esztergomi izr. hitközség és nagyszámu ünneplő közönség jelenlétében. Az ünnepély a város székházának tanácstermében folyt le. A termet felekezeti különbség nélkül megtöltötte a közönség. Az izraelita hitközség vezetősége dr. Berényi Gyula hitközségi elnökkel és a kitüntetendő rabbinussal az emelvényen foglalt helyet. Gyapay Pál főispánt megérkezésekor lelkes éljenzés fogadta. A főispán az ünnepelhez igen szép beszédet intézett. Az emberiségnek, de különösen nekünk magyaroknak nagy szükségünk van a vallásra, mert a vallástalanság terjedésével a hazaszeretet is kialszik. Az Istent, hazát, családot és más ideálokat tíró nemzetközi törekvéseket is nagyon helyénvalóan aposztrofálta a főispán, majd rámutatott, hogy a legfelsőbb kitüntetést a rabbi mily kiváló érdemeiért kapta a koronás apostoli királytól. Ezután a rabbi mellére tűzte a keresztet. A főispán lelkes beszédét a közönség többször megélejezte. Ezután a rabbi mondott igen szép köszönő beszédet és szerényen elhárította a főispánnak azon szavait, mintha az ő érdemeinek köszönheti ezt a rá és hitközségére néve becses kitüntetést, mert ez, úgymond, a főispán emberies gondolkodásának eredménye, amennyiben ő irányította a király figyelmét a szegény zsidó papra, Vimmer Imre polgármester üdvözlölte még ezután a koronás arany érdemkeresztet dekorált férfiút és a közönség esendben szétoszlott. Este a hitközség a Fürdő-szálloda nagytermében fényes bankettet rendezett a rabbi tisztelőre.

A bankett.

A Fürdő szálló nagyterme már régen fogadott magába oly nagyszámu látogatót, mint kedden este. — Nyolc órára már egészen körülülték a három hosszú sorban húzódó asztalokat. Pontban 8 órakor érkezett a jelenlevők harsány éljenzésétől fogadva Gyapay Pál főispán. Társadalmunk köréből ott láttuk dr. Perényi Kálmán alispánt, dr. Fehér Gyula praelátus kanonokot, Vimmer Imre polgármestert, dr. Hulényi Győző várm. és dr. Földváry István városi főügyészeket, Mátéffy Viktor belvárosi plébánost, Schwetz Vilmos kir. tanfelügyelőt, dr. Janits Imre kir. közjegyzőt, Osváth Andor városi főjegyzőt, dr. Aldori Mór városi tanács orvost, dr. Berényi Gyula tb. megyei főorvos és hitközségi elnököt, Brutsy Jánost, a függetlenségi párt elnökét, dr. Zwillinger Ferencet a függetl. párt titkárát, Unger Hugó rendőrkapitányt, Lipschitz József kir. járásbíró stb.

A bankett menüje a következő volt:

Tok, Robert mártással
Pörkölt ponty
Marhanyelv párolva
Áttört borsó
Rántott csirke
Fejes saláta

Almás béles
Káposztás rétes
Vegyes gyümölcs
Neszemly gyöngye.

A harmadik fogásnál Gyapay Pál főispán emelkedett szólásra, poharát ürítve hagyományos szokás szerint a királyra.

Dr. Berényi Gyula hitközségi elnök az ünnepelt főrabbi érdemeit méltatván, annak egészségére ürítette poharát.

Dr. Áldori Mór ugyancsak az izi. hitközség nevében Gyapay Pál főispánra mondott tartalmas beszédet.

Dr. Weisz Sándor dr. Perényi Kálmán alispán egészségére emelt poharát.

Scheiber Rezső Vimmer Imre polgármestert üdvözölte tartalmas, szép beszédében, mint a városnak azon vezetőjét, akinek tíz évvel ezelőtt történt hivatal foglалásával Esztergom a haladás, a modern korszellem szolgálatába állott.

Dr. Perényi Kálmán alispán a vármegye törvényhatósága nevében üdvözli a magyar szellemben élő izi. hitközséget s annak érdemes, lelkipásztorát az ünnepelt főrabbit.

Lipschitz József kir. járásbíró a kormányra emelte poharát.

Brutsy János, a függetlenségi párt elnöke a politikában mindig békére hajló ünnepelt főrabbit üdvözölte.

Vimmer Imre polgármester köszönetet mondott Scheiber Rezső üdvözléséért, és az abban kifejezésre jutott elismerésért. Ő — ugymond — új erőt merít polgártársai elismeréséből a jövő küzdelmeihez, amelyekhez támogatást kér. Indítványozza egyúttal, hogy a kultuszminiszter és államtitkára — kiknek a mai nap előidézésében országnak részük van — a város közönsége nevében üdvözlözzenek.

Dr. Eisler Mátyás kolozsvári főrabbi, ottani egyetemi tanár, az ünnepelt veje, emelkedett ez után szólásra. Színmagyar motívumokkal átszőtt, kifogástalan stílusban, emelkedett szellemben tartott beszédében mint az ünnepelt családjának tagja mondott köszönetet mindazoknak, akik családjára nézve a mai örömnapot felidéztek.

Dr. Weisz István, az ünnepelt főrabbi magas szárnyalású felszólalásában azt igyekezett bizonyítani, hogy az őt ért kitüntetés tuzozza amaz érdemeket, amelyeket neki tulajdonítanak, mert ő csak kötelességét teljesítette. A kitüntetés reá nézve azért megtisztelő és becses mert erőt s alkalmat nyújt neki azt valóban megérdemelni. (Eljenzés.) Poharát az ünneplőkre és az ő ünnepeit megtisztelő más vallású lelkészek egészségére üríti.

Osváth Andor városi főjegyző a gr. Apponyi Alberthez és Tóth János vall. és közoktatásiügyi államtitkárhoz intézendő üdvözlő táviratoknak eljenzéssel kísért felolvasása után kért szót. Egy virág-szalag óhajt fűzni abba a díszes koszoruba, amelyet az elismerés a kitüntetett férfinak nyújtott. Dr. Kmety Károly országgyűlési képviselő (Eljenzés) őt bizta meg, hogy tudassa, hogy megjelenésében olyan teendők akadályozzák, amelyek miatt eljenni lehetetlen volt. Minthogy ezek az akadályok leküzdhetetlenek voltak, általa küldi őszinte üdvözlését az ünneplőknek s kiváló tiszteletét az ünnep örömeiben részeskedő közönségnek. (Eljenzés.)

Dr. Fehér Gyula praelátus kanonok eljött ugymond azért, mivel nemesak egy felekezetnek békésen munkálkodó, böles mérsékelt lelkészt, hanem Esztergom egyik polgárát is ünneplik s ő, aki lelkésze volt e városnak és polgára annak, szintén örvend a fölött, hogy egy lelkészt, egy polgárt emel magához a királyi kegy. Becsülte és becsüli az ünnepeltet, mert az tisztult nézetekkel, fenkölt irányzattal és ami fő: oly szellemben vezet hitközségét, amely szellem Istenhez emeli és önmagával hozza tisztába az embert. A békét türelmet Istenfélelmet hirdető ünnepeltre üríti poharát. (Hosszantartó lelkes eljenzés.)

Dr. Áldori Viktor ügyvéd az ünnepeltre, mint lelkészére és tanító mesterére ürített poharát.

Dr. Eisler Mátyás szerényen kéri, hogy másodszori felszólalását elmondhassa. Dr. Fehér Gyula beszéde az érzelmeinek oly viharát támasztotta lelkében, amilyent életében még nem tapasztalt. A hatalmas Rómának egyik erős, ingathatlan tényezője meghajította az elismerés xászlóját Dávid dűledexó sátrának egyik szerény szolgája előtt! Olyan tény ez, amely messze világít azon a téreken, ahol a felekezeti különbségnek hazát és társadalmat romboló harcok dűlnak, intő jel arra, hogy éljünk egymás iránt türelm-

mel; tanubizonyosság arra, hogy egy atyának gyermekei lévén, szeretnünk kell egymást. Ezért a minden ember által mélyen megbecsült felszólalásért mond hálás köszönetet dr. Fehér Gyulának, kérve a mindenhatót, hogy tartsa őt életben igen soká! (Lelkes eljenzés.)

Főli Félix felszólalása után Gyapay Pál főispán tartott még eloquens beszédet, melyben a jelenlevőket hazaszeretetre buzdította.

Ezzel a minden ízében szépen rendezett ünnepi lakoma véget ért.

Gyászhir.

Sulyos esapás érte Stampay János köbölkúti főtanítót és családját a mennyiben 10 éves Mariska leányuk, Lovránában, hol üdülést keresett, váratlanul elhunyt. A lesújtott család az elhalt kis leány holttestét haza hozatta, s f. hó 13-én Köbölkúton kísérté örök nyugalomra, a rokonok és nagyszámú barátok általános részvéte között; a melyhez a magunkét is csatlójuk.

Bizottsági ülés.

A közkórház bizottsága az évenként szokásos kórházvizsgáló ülését f. hó 11-én tartotta Vimmer Imre polgármester elnökle alatt a Kórház egész adminisztrációjára kiterjedt. Vizsgálát tárgyat képezte az 1907. évi zárszámadás is. Ezt követőleg az 1909. évre szóló költségvetési előirányzatot tárgyalták. A bizottság az általános drágaság miatt felterjesztésben kéri a belügyminisztert, hogy az ápolási díjakat 9 fillérrel emelni engedélyezze.

Elutasított kegyelmi kérvény.

Békássy Rezső volt rendőrbiztos, olvasóink előtt is ismert ügyében 6 hónapra elíteltetett. A rendőrbiztos kegyelmi kérvényt nyújtott be, amelyet azonban elutasítottak, s a komáromi ügyészség f. hó 12-ére berendelte Békássyt, hogy büntetésének leülését megkezdje.

Halálozás.

Az elmúlt héten két köztisztelt családot borított mérhetetlen gyászba a halál angyala. Lovag Kaán János nyug. reáliskolai tanár, az iparbank vezérigazgatójának oldaláról elszólította az ur hűséges életpárját. A galamblelkű urasszony régóta betegeskedett. Halálával nagy ür támadt a Kaán-családban, melynek szemefénye, boldogsága hullott Nirvána ölebe. A megboldogult matrona temetése f. hó 11-én óriási részvét mellett ment végbe. A gyászszertartást a család régi meghitt barátja: Brühl József prelátnak kanonok, főszékesegyházi plebános végezte fényes segédlettel. A szomorú esetről a következő jelentést vettük:

„Alulírottak szomorú szívvel tudatják, hogy a szerető és gondos hitves, a felejtethetlen jó édes anya, nagynya, és dédanya Kaán Jánosné szül. Majorsik Terézia f. hó 9-én d. u. 5 órakor életének 75-ik, boldog házasságának 51-ik évében hosszas szenvedés és az utolsó kenet ajtatos felvétele után az Úrban esendesen elhunyt. A megboldogult hűlt teteme f. hó 11-én d. u. 4 órakor fog a Jókai-utca 16 sz. házból a kir. városi sirterbe örök nyugalomra helyeztetni. Engesztelő szent mise-áldozat pedig f. hó 12-én d. e. 9 órakor fog a kir. városi plebánia templomban az Úrnak bemutatni. Áldás és béke hamvaira! Lovag Kaán János férje. öz. Csukáss Lászlóné szül. Kaán Etel, ifj. Kaán János, Károly, Géza gyermekei. Udvardi Udvardy Zsigmondné szül. Csukáss Etelka, Wawreka Rudolfné szül. Csukáss Erzsike, Kaán Viktor, Noemi, Géza unokái. Kaán Jánosné szül. Helly Lucia, Kaán Károlyné szül. Rogrün Ulrika, Kaán Gézáné szül. Vittinger Aranka menyeci. Majorsik Viktor testvére. Udvardi Udvardy Zsigmond Wawreka Rudolf unokavejei. Udvardi Udvardy Kornél dédunokája.“

Szegényügy.

A város szegényügyi bizottsága f. hó 13-án d. u. 4 órakor ülést tart. Ez alkalommal a ren-

des tárgyak mellett különösen azzal foglalkozik majd a bizottság, hogy a szegényház tartozékát képező Páva-féle háznak lakhatóvá tétele lehetővé tétessék.

Orvos választás.

A főszolgabíró f. hó 27-ére tűzte ki az ujjonnan szervezett süttői járás orvosi állásra a választást.

Pályázati hirdetés.

Az esztergomi főegyházmegye kötelékébe lépni szándékozó ifjak felvételi vizsgálatát a jelen 1907/8. tanév végén július hó 2-án fog az esztergomi papnevelő intézet dísztermében megtartatni. A pályázó ifjak a felvételt megelőző napon, vagyis július hó 1-én reggel 9 órakor tartoznak az esztergomi papnevelő intézetben beiratkozás és orvosi megvizsgálás végett megjelenni és a következő okmányokat magukkal hozni: 1. a mult iskolai évről szóló bizonyítványukat, 2. keresztleveleiket, 3. bérmeleveleiket, 4. szülők házasságlevelét, 5. az illetékes hittanárok és plebánosok ajánló leveleit. A felvételi vizsga tetszés szerinti szavalatból és latin auktor fordításából áll. Felvétele csak oly ép testű és egészséges ifjak számíthatnak, kik a gimnázium IV-ik vagy felsőbb osztályait jó sikerrel elvégezték s kiket erkölcsi viseletük ajánl. Kívánatos, hogy a főegyházmegye területén használt nyelvekben (német, tót) is jártasak legyenek. A felvételi vizsgálat tartalma alatt szegényebb sorsú tanulók ingyenes szállást és ellátást kapnak az intézetben, ha ezért legkésőbb június hó 28-áig az intézet kormányzóságához levélileg folyamodnak.

Kinevezés.

A tanács Kakula Márton rendőrtizedest a városi fogyasztási hivatalhoz ügyérnek nevezte ki.

Kirándulás.

A Budapesti VII. ker. kereskedelmi tanintézet növendékei 12-én 80-an városunkban voltak, ahol a nevezetességeket tekintették meg.

Hevenyfertőző kórok kimutatása.

Esztergom vármegye területén április hó II-ik felében a következő hevenyfertőző kórok fordultak elő: Kiütéses hagymáz. Leányvár. Hasi-hagymáz. Esztergom város, Uny. Torokgyik. Pilisszentlélek. Bény. Hökhurut. Esztergom város, Párkány. Fültömírgylob. Esztergomváros, Sárissáp. Gyermekekgyiláz. Tokod. Roncsoló toroklob. Sárissáp, Búcs. Farnad, Magyarszölgyén. Vörheny. Esztergom város, Süttő. Tat, Kicsind. Köbölkut. Kural, Farnadpuszta. Kanyaró, Esztergomváros, Pilismarót, Bajót, Sárissáp, Köbölkut.

x Az Emke kávéházban naponta Kozák Géza ismert zenekara hangversenyez.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

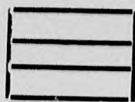

Maggi Gyula és Társa

Héda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

A legrégebb és a legjobban
értesült ujság az oooooo

EGYETÉRTÉS.

A társadalom minden körében egyformán kedvelik. A magyar családok hírlapja. □

Előfizetési ára egy óra 2:40 Korona.

Főszerkesztő:

Dr. PAP ZOLTÁN.

Szépirodalmi főmunkatárs:

EÖTVÖS KÁROLY.

KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT.

Nagy elterjedtsége folytán hirdetéseivel minden iparos és kereskedő az Egyetértésben biztos eredményt ér el. Minden cikk hirdetésére alkalmas, mert olvasóközönsége vegyes.

Kérjen hirdetési prospektust.

2789/1908. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az esztergomi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bartal János esztergomi lakos végrehajtható Czikk István és neje szül. Ottlik Anna végrehajtást szenvedetek elleni 24 kor. 25 fill. tőkekövetelésének 8 korona végrehajtási és ezuttal megállapított, 9 kor. 30 fillér árverés kérelmezési költségnek kielégítése egy ugyanannak hátralékos 18 kor. 15 fill. tőké, ennek 1907. jul. 6-tól járó 5%-os kamatának, 17 kor. 68 fill. és 5 kor költségének kielégítése iránti végrehajtási ügyében a komáromi kir. törvényszék kerületéhez tartozó esztergomi kir. járásbíró

mint telekkönyvi hatóság területén Esztergom sz. kir. város határában fekvő Esztergom sz. kir. városi III. ker. Szenttamás-kustusi 230 sz. tkvi. betétben 1 sorsz./ 363 hrsz./ alatt foglalt és Czikk István és neje sz. Ottlik Anna nevén álló Kis Ignác vonala dűlőben fekvő szőlőre 20 kor. az Esztergom sz. kir. város IV. ker. szentgyörgy-mezei 1651 sz. tkvi. betétben I. 1-2 sorsz. 3566¹/₂ 3567¹/₂ hrsz. alatt foglalt 1/2 részben egyenlő arányban Ottlik Ferenc, Ignác, Anna, Katalin, János, és István nevén álló kistói dűlőben fekvő nádasra és erdőre 149 kor. és az Esztergom sz. kir. város IV. ker. szentgyörgy-mezei 1370 sz. tkvi. betétben A. I. 1-2 sorsz. 4881 4892 hrsz. alatt foglalt és Czikk István és neje szül. Ottlik Anna nevén álló beltelki kertre és 225 a népsorszámu lakóházra s udvarra 1440 korona kiküldési árban az árverés az 1881. 60 t.-ez. 155 §-ának a) pontja alkalmazásával elrendeltetvén, az árverés határidejéül 1908. évi május hó 30 napjának d. u. 2 óráját ezen tkvi

hatóság árverési helyiségébe kitűzte azzal, hogy ugyanekkor a fentjelzett ingatlanok esetleg a kiküldési árban alul is elfog adatni.

Bánatpénzül az ingatlanok kiküldési árának 10% a teendő le. Árverezni szándékozik a bánatpénzt készpénzbe, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez le tartoznak tenni vagy annak a bíróságnál történt előzetes elhelyezéséről szóló elismervényt átadni.

A vételár három egyenlő részletben 3 hónap alatt fizetendő az árverés napjától számított 5% kamatokkal.

Az egyidejűleg kibocsájtott árverési feltételeket a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál és Esztergom sz. kir. város rendőrkapitányi hivatalánál a hirdetmények között meg lehet tekinteni.

Esztergom, 1908. évi március 13-án.

Magos Sándor kir. ítélő táblai bíró.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

KEIL-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
KEIL-féle fehér „Glazur” fénymáz 90 fillér.
KEIL-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fill.
KEIL-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

JEDLIGSKA REZSŐNÉL ESZTERGOM, (Kossuth Lajos) Buda-utca 503. sz.

Érsekujvár: **KOSZTELECZ EDE.**

Ismét

óriási szerencse Gaedickenél.

A legnagyobb főnyereményt 400.000 K.-t a 19406. számra

90000	koronát a	3148	számra	30000	koronát a	88837	számra
80000	" "	47334	" "	25000	" "	15900	" "
70000	" "	11140	" "	25000	" "	30049	" "
60000	" "	3952	" "	25000	" "	52235	" "
50000	" "	64714	" "	20000	" "	22692	" "
40000	" "	95853	" "	20000	" "	79375	" "
30000	" "	112645	" "	20000	" "	90638	" "
30000	" "	42778	" "	20000	" "	88000	" "

A ki egy főnyereményhez akar jutni, az játszó feltétlenül **GAEDICKE** szerencsegyűjtődjében, mert eddig ott nyerték bebizonyíthatólag a legtöbb főnyereményt. Az 1. oszt. hazása már

május 21-én és 23-án kezdődik

A sorsjegyek ára:

Egy egész. Egy fél. Egy negyed. Egy nyolcad sorsjegy.

12. — 6. — 3. — 1.50 korona.

Postabefizető-lapot vezőinknek portómentesen küldjük.

Kísérlelje meg egyszer szerencsésjét Gaedicke szerencsegyűjtődjében s Ön biztos számíthat eredményre.

GAEDICKE

bankház — — — — Budapest,
IV., Kossuth Lajos-utca 11. szám.